

Fons documental del castell de Montesquiú

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Arxiu Comarcal de Ripoll. Raval de l'Hospital, 4, 17500 Ripoll, Girona
Emplaçament	A l'arxiu Comarcal de Ripoll hi ha una secció de fons particulars i hi ha el fons del castell de Montesquiú
Alçada:	581

Coordenades:

Latitud:	42.100260333083
Longitud:	2.2226872775226
UTM Est (X):	435726
UTM Nord (Y):	4661200

Classificació

Número de fitxa	08237 - 204
Àmbit:	Patrimoni documental
Tipologia	Fons documental
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XI-XIX
Any	898-1964
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	A l'arxiu comarcal de Ripoll en molt bones condicions de conservació i gaudint de les infraestructures del mateix
Protecció	Legal i física
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Llei 10/2001 de 13 de juliol d'arxius i documents que és una reforma de la Llei 6/1985 de 26 d'abril. Llei 9/93 de 30 de setembre de patrimoni cultural català
Data aprovació:	dv., 13/07/2001 - 12:00
Accés	Restringit
Ús actual:	Cultural

Titularitat	Pública
Titular:	Generalitat de Catalunya
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dl., 14/08/2023 - 15:49

Descripció

Conjunt documental que es pot dividir en dues grans faccions. Per una banda el que es considera l'arxiu històric o arxiu del castell de Montesquiú, ACM que es caracteritza per estar perfectament classificat i per l'altre els fons privats de les famílies Juncadella que fa referència a les seves propietats. Comporta un ventall cronològic que va del segle XI al XIX i correspon amb uns dels fons arxivístics més importants del país de les famílies baronials de Besora i Montesquiú.

Els documents estan ordenats en carpetes i agrupats en set subtítols: Besora, Montesquiú, Catllar, Sora i Saderra juntament amb un altre grup que exposa Esglésies i un altre que hi posa "varis". Les carpetes estan subdividides en dossiers numerats on a la portada hi ha una relació dels documents que contenen ordenats cronològicament.

A banda l'arxiu compta amb dos volums molt gruixuts en els que hi apareixen un per un la totalitat dels documents ressenyats, classificats a sota un munt de subgrups que responen a topònims i antropònims de les famílies que han posseït el castell. La importància depèn del tema que es vulgui escollir. Cal destacar un seguit de pergamins i papers que tenen un especial interès i en els que cal destacar la petició de l'abadessa Emma de Sant Joan va fer al bisbe Gotmar d'una església situada a la riba dreta del Ter datada del 898 i a la que fa al·lusió a l'església de Sant Quirze i Santa Julita de Besora. Amb tot al lloc on hauria de posar-hi "Quirici" hi ha un forat amb la qual cosa no deixa de ser una hipòtesi molt fiable.

Un altre document seria un capbreu de 1342 i un altre del segle XVIII. El capbreu de 1342 és un pergami de grans dimensions anterior a la pesta negra. El segon és en format de llibre i hi ha una descripció minuciosa i un reconeixement que fa cada veí al monestir de Sant Joan de les Abadesses. Hi ha descripció de cases, horts, carrers i places de Sant Quirze. Aquest document ens ha servit per saber quants paraires hi havia, els noms i cognoms de cadascun d'ells, les famílies, els bens que posseïa....

També hi ha contractes d'obres i inventaris. La majoria dels inventaris estan recollits per Ramon Espadaler en el seu llibre de "El castell de Montesquiú a la darrereria de l'Edat Mitjana" i hi ha un gran nombre d'inventaris del castell, contractes d'obres....

Observacions:

Arxiu de gran importància per conèixer la vida de la vila de Sant Quirze, Montesquiú amb un capbreu que cal analitzar a fons i contrastar amb les referències recollides en cada casa del nucli antic i exposat en aquest treball per complementar tota la informació recollida i fer així un complet document de catàleg, inventari que a part de ser una eina per a la protecció i preservació del patrimoni sigui un recull exhaustiu de la documentació històrica de cada indret fitxat

Bibliografia

ESPADALER I PARCERISSAS, R; 1989. Notes sobre al importància de l'arxiu descobert al castell de Montesquiú. Programa de la Festa Major. Ajuntament de Sant Quirze de Besora

ESPADALER PARCERISSAS, r; 1993. El castell de Montesquiú a la darrereria de l'Edat Mitjana. Col·lecció Història Local, 1 . Diputació de Barcelona.

FORT OLIVELLA, J; 1994. Les possibilitats dels arxius senyorials. revista de Girona. Juny 1994

SERRALLONGA URQUIDI, J;1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial.